

Bloembollen

Inleiding.

Bloembollen is misschien wel het bekendste product wat "Holland" heeft voortgebracht. Toch is de kennis over de bloembollen bij de gewone burger vaak minimaal. De voorlichting vanaf de handel richting klant is ook minimaal. De meeste bollen en knollen kunnen meerdere jaren gebruikt worden. Er moet dan wel op een paar dingen gelet worden.

Groei-omstandigheden.

De bol of knol moet uit kunnen groeien. Dat wil zeggen dat met name de bloembollen na de bloei nog moeten blijven staan, opdat de bol weer kan groeien. De bol moet weer nieuwe energie opnemen voor de volgende bloei. Als bollen zijn uitgebloeid, is het mooie eraf en zijn de mensen geneigd om de rommel op te ruimen. Het gevolg is dat de bollen geen gelegenheid krijgen om een nieuwe bloeistengel te vormen voor het volgend jaar. Makkelijk is het wel, het geeft weinig werk, maar u moet wel steeds nieuwe bollen kopen. Als u het leuk vindt om zolang mogelijk eigen bollen te kweken, is er een handige manier om de uitgebloeide bollen te verwijderen en toch de bollen uit te laten groeien. Er zijn kunststoffen mandjes in de handel met een grof vlechtwerk zodat het vocht, ook van onderen, gemakkelijk bij de bollen kan komen. Ze zijn er van klein tot groot. In deze mandjes moet een laagje grond of potgrond. Zijn de mazen te grof, dan kunt u op de bodem een stukje papier leggen en vervolgens het laagje grond. Op deze grond plant u de bollen en vervolgens wordt de mand in de grond geplaatst. De mand moet zo diep in de grond staan, dat de bovenkant van de bollen nog 4 'a 5 cm onder de grond zitten.

Zijn de bollen uitgebloeid, dan kan de mand in zijn geheel opgegraven worden en op een niet in het zicht staande plaats weer in de grond geplaatst worden. Op deze plaats kunnen de bollen dan uitgroeien.

Zieke planten.

Afwijkende planten dient u na de bloei zo snel mogelijk te verwijderen. Deze bollen zijn waarschijnlijk ziek. Dit openbaart zich voornamelijk in een afwijkende kleur van het blad.

Overblijvers.

Er zijn een aantal bloembollensoorten die u in de tuin kunt laten staan. Zet deze op een zodanige plek dat ze voldoende licht en voedingsstoffen krijgen. Bovendien is het verstandig om deze plaatsen te merken of op tekening te zetten. Dit voorkomt verstoring of beschadiging bij een diepere grondbewerking.

Tulipa.

Behoort tot de familie der Liliaceae.

Verzorging.

Het zou teveel zijn om alle soorten hier te beschrijven. De planttijd is voor alle soorten gelijk en valt tussen half oktober en half december. De plantdiepte zit tussen de 5 en 10 cm, een beetje afhankelijk van de dikte van de bol. Markeer de plaats met stokjes of gooi wat turf/molm op de plantplaats. Dit kan tevens dienen als winterbescherming. Als het in uw bedoeling ligt om de tulpen na de bloei door te laten groeien, plant ze dan in een mandje.

Zodra de planten in het voorjaar zijn uitgebloeid, dient u de zaadtop te verwijderen. Controleer of er afwijkende planten tussen zitten en verwijder deze. Als ze in een mandje geplant zijn zoals hiervoor beschreven, is het na de bloei de tijd om de bollen in het mandje over te planten op een minder in het zicht staande plek. Zodra de bollen zijn uitgegroeid, kunt u ze rooien. Vervolgens moet u ze op een luchtige plaats drogen. Na het drogen kunt u de bollen pellen. Dat wil zeggen, dat we de wortels en de nieuwe bolletjes van de oorspronkelijke bol wrijven. De oorspronkelijke bol is inmiddels in omvang toegenomen.

Clusters.

De clusters (nieuwe bolletjes) kunt u zelf opkweken tot een nieuwe bloeiende bol. Het eerste jaar bloeien de clusters meestal nog niet, maar het tweede jaar verschijnt er al weer een bloem. Er is wel enige kennis geboden voor deze vermeerdering. Met name zieke exemplaren moet u kunnen onderscheiden en verwijderen.

Bewaren.

De oorspronkelijke bol moet u nog een aantal maanden bovengronds bewaren. Dit moet op een droge niet te warme plek plaatsvinden. Leg de bonen niet op een grote hoop, maar spreidt ze uit in een bak of draadbak.

In de grond.

Het is ook mogelijk om de tulpenbollen in de grond te laten zitten. Er zijn speciale soorten die uitstekend geschikt zijn voor verwildering. Als u de gewone soorten in de grond laat zitten, krijgt u te maken met een snel teruglopende groei en bloei. Na twee of drie jaar geven de bollen alleen nog blad.

Hyacinthus.

Behoort tot de familie der Liliaceae.

Algemeen.

Wie kent ze niet, deze heerlijk ruikende voorjaarsbloemen? Ze zijn er in diverse kleuren en maten. Zorg dat u ze plant op een plaats waar ze voldoende voedsel kunnen verzamelen. U kunt ze dezelfde behandeling geven als de tulpen. Dat wil zeggen in een mandje planten en na de bloei op een niet in het zicht staande plaats uit laten groeien. Daarna drogen en koel bewaren. Ook deze bollen zijn redelijk geschikt om ter plaatse te laten staan. Bij strenge vorst afdekken. Als ze voldoende ruimte hebben zijn ze in staat een aantal jaren bloemen te geven. Planttijd is half oktober tot half december. De plantdiepte is 7 á 10 cm. Ook bij de hyacinten zijn soorten die geschikt zijn voor verwildering.

Narcissus

Behoort tot de familie der Amaryllidaceae.

Algemeen.

Hiervoor gelden eigenlijk dezelfde regels als bij de hyacinten. Vrijwel alle narcissen kunnen prima in de grond blijven staan en geven ieder voorjaar bloemen. Ze zijn praktisch overal te planten en komen altijd weer tevoorschijn. Planttijd is half oktober tot half december. De plantdiepte is 7 'a 10 cm.

Galanthus (sneeuwkllokje)

Behoort tot de familie der Amaryllidaceae.

Algemeen.

Galanthus of sneeuwkllokje is een zeer bekende bollensoort die al heel vroeg in het voorjaar bloemen geeft. Het sneeuwkllokje wordt vrijwel nooit uit de grond gehaald. Dit betekent dat zij jarenlang op dezelfde plaats opkomt, bloemen geeft en voor de winter weer afsterft.

Wilt u jarenlang plezier aan sneeuwkllokjes beleven, dan zult u na de bloei de bladeren van de sneeuwkllokjes intact moeten laten. Via dit blad verzamelt de plant weer voedsel voor de bloei in het volgend jaar. Natuurlijk kunt u de bolletjes nadat ze zijn uitgegroeid, ook uit de grond halen, drogen, goed bewaren en vanaf half oktober weer in de grond zetten. De kleine bolletjes die aan de oude zitten, kunt u apart opkweken. Plantdiepte 5 cm. Planttijd is half oktober tot half december.

Krokus.

Behoort tot de familie der Iridaceae.

Een knolgewas wat ook zeer bekend is. U kunt op dezelfde manier te werk gaan als met het sneeuwkllokje.

Fritillaria.

Behoort tot de familie der Liliaceae.

Algemeen.

De meest bekende van deze familie zijn: de Keizerskroon en de Kievitsbloem. Maar er zijn nog meer hele mooie soorten.

Keizerskroon.

Goed doorlatende grondsoort. De bollen moeten vrij diep geplant worden 15 cm. Bij strenge vorst moeten de plaatsen waar de bollen staan, afgedekt worden, want ze zijn niet helemaal winterhard. Nadat de plant is uitgebloeid, moet hij rustig door kunnen groeien en zal dan jarenlang bloemen produceren. De planttijd is oktober, november.

Kievitsbloem.

Deze plant vraagt een humusrijke, goed doorlatende vochthoudende grond. Op een schaduwrijke plek zullen deze planten jarenlang bloemen geven. De planttijd is oktober, november.

Anemone.

Behoort tot de familie der Ranunculaceae.

Algemeen.

Dit is een plantengeslacht met veel variëteiten. Er zijn voorjaarsbloeiers met en zonder knol. Maar er zijn ook herfstbloeiers zonder knol. Nu worden alleen de knolvormende besproken.

De grond moet goed doorlatend en mag wat aan de zure kant zijn. De planttijd is vanaf half oktober tot half december. Diepte 5 'a 10 cm. De knollen zijn niet geheel winterhard, dek ze daarom goed af. Een andere mogelijkheid is in het voorjaar planten. Bepaalde anemoonsoorten zijn geschikt voor verwilderling.

Ranunculus.

Behoort tot de familie der Ranunculaceae.

Algemeen.

Ook bij de ranonkelfamilie komen veel variëteiten voor. Hier worden alleen de knolvormende behandeld. De knolvormende ranonkels zijn niet winterhard. Plant ze dus na de winter, in het vroege voorjaar, vanaf half maart tot eind april in humusrijke grond. Plantdiepte 5 'a 10 cm. Na de bloei de planten de gelegenheid geven uit te groeien, daarna rooien en drogen. Op een droge niet te warme plek bewaren en in het voorjaar weer uitplanten. Of ieder jaar nieuwe knolletjes kopen.

Lilium.

Behoort tot de familie der Liliaceae.

Algemeen.

Deze plant is erg bekend om zijn schitterende felgekleurde bloemen. De leliebollen zijn niet winterhard, dat betekent dat ze in de tuin diep geplant moeten worden. Er moeten ook hoge eisen aan de grond gesteld worden. De grond moet goed doorlatend en vruchtbaar zijn.

Planten.

Voor het planten compost of oude stalmest door de grond mengen. De bonen moet u diep (20 cm) planten. De eerste keer kan er in april geplant worden. Is er in de winter strenge vorst op komst, dan de plaats waar de bollen staan afdekken met vorstwerend materiaal. De leliebol groeit als het ware van boven aan. Dit betekent dat de bol steeds ondieper komt te liggen. Na enkele jaren moet de bol opgegraven worden en weer dieper geplant worden.

Gladiolus.

Behoort tot de familie der Iridaceae

Algemeen.

De normale gladiolensoorten zijn niet winterhard. Plant ze in het voorjaar (april) op ongeveer 7 cm diepte. Na de bloei nog even na laten groeien, daarna rooien, drogen en op een vorstvrije plaats bewaren tot het voorjaar. De laatste jaren zijn er gladiolensoorten op de markt gekomen die vrijwel winterhard zijn en geschikt voor verwildering.

Allium.

Behoort tot de familie der Liliaceae.

Algemeen.

Deze uienfamilie kan uitstekend voor mooie bloemen zorgen in de siertuin. De planttijd van de bollen is in de herfst. De diepte is afhankelijk van de boldikte en soort. Ze varieert van 5 tot 15 cm. Hoe voedzamer de grond, hoe langer de bol het volhoudt om ieder jaar een bloemstengel te geven. Dat betekent dat op kleigronden de bol het langer vol zal houden dan op zand en veengrond. Het is ook mogelijk om zaad op te vangen en zelf uit te zaaien. In enkele gevallen zaait de plant zichzelf uit.

Dahlia.

Behoort tot de familie der Compositae.

Algemeen.

Wie kent ze niet deze prachtige nazomer- en herfstbloeiers. Hoewel ze vroeger vooral veel voorkwamen in zogenaamde boerentuinen, neemt de belangstelling weer toe. Het is een plant die absoluut geen vorst kan verdragen. De knollen worden dan ook pas eind april geplant.

Plantdiepte.

De bovenkant van de knollen moeten net onder de grond zitten. Vooral de grootbloemige dahlia's zijn nogal zwaar en behoeven daarom steunmateriaal. Voordat er zware nachtvorsten komen moet u de dahliastengels knippen en de knollen opgraven. Vervolgens moeten ze niet al te droog worden, er mag best wat grond tussen de knollen blijven zitten. Opslaan in een vorstvrije ruimte, waar het niet te vochtig is. Door grote pollens te scheuren, kunt u ze makkelijk vermeerderen.

Zaaien.

De kleine soorten kunt u ook makkelijk zaaien. Ze vormen in de loop van de zomer ook knollen, die het volgende jaar weer geplant kunnen worden.

Knolbegonia.

Behoort tot de familie der Begoniaceae.

Algemeen.

Dit is vooral een “mooi weer” bloem. In regenachtige zomers komt ze niet tot haar recht. Ook deze plant kan absoluut geen vorst verdragen. De knollen gaan pas half mei de grond in. Plant ze zo diep dat de bovenkant van de knol enkele centimeters onder de grond zit. Om ze iets vroeger in de bloei te krijgen, kunt u ze in een pot voor het raam voortrekken.

Grond.

De grond moet voedzaam zijn en in de zomer moet de plant nog één keer bemest worden met compost of koemestkorrels.

Bewaren.

Voordat de nachtvorst, in de herfst, toeslaat moeten de knollen uit de grond. Snij de planten boven de knol af en droog de knollen. Na het drogen opslaan in droge turfmolm op een vorstvrije plaats. Er worden ook veel soorten uit zaad opgekweekt.

a v v n